

Kartläggning av de verkliga handelsvägarna för förfalskade varor

Sammanfattning

Förord

Globalisering, förenklade handelsprocedurer och de immateriella rättigheternas växande ekonomiska betydelse driver på den ekonomiska tillväxten. Samtidigt har de också skapat nya möjligheter för kriminella nätverk att utöka sin verksamhet, åka snålskjuts på immateriella rättigheter och störa handelsvägarna med varumärkesförfalskade varor. Detta får allvarliga konsekvenser för ekonomin. Handeln med varumärkesförfalskade varor hotar inte bara den ekonomiska tillväxten utan undergräver den goda samhällsstyrningen, rättssäkerheten och invånarnas förtroende för samhället och kan i slutänden hota den politiska stabiliteten. I vissa fall kan förfalskningarna också få allvarliga följder för hälsa, säkerhet och miljö.

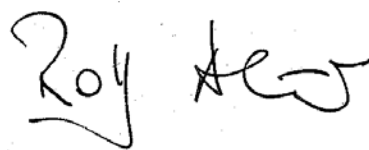
För att kunna vidta skräddarsydda och effektiva samhällsåtgärder mot detta gissel krävs exakta uppgifter om handelsvägarna för varumärkesförfalskade varor. Handelsvägarna för förfalskade varor är komplexa, vilket kan skapa stora hinder för de brottsbekämpande myndigheterna.

Vi är mycket glada över att våra båda institutioner har kunnat samarbeta kring analysen av en unik uppsättning uppgifter om globala tullbeslag för att kartlägga handelsvägarna för förfalskade varor. Vi vill också tacka Världstullorganisationen, Europeiska kommissionens generaldirektorat för skatter och tullar och Förenta staternas Department of Homeland Security för att de har bidragit med högkvalitativa uppgifter om tullbeslag av produkter som gör intrång i immateriella rättigheter.

Vi är säkra på att den här forskningen kommer att utgöra ett viktigt bidrag till förståelsen av handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor. Vi hoppas att den kommer att hjälpa länder att ta fram riktade politiska åtgärder och stärka styrningsramarna för att bekämpa det här fenomenet.

António Campinos
Verkställande direktör,
EUIPO

Rolf Alter
Direktör, OECD/GOV

Förord

Varumärkesförfalskning och piratkopiering ökar i omfattning, framför allt handeln med varumärkesförfalskade varor. Detta är en stor utmaning för den globala ekonomin som blir alltmer innovationsdriven. Det ekonomiska hot som denna verksamhet utgör undergräver innovationen och hämmar den ekonomiska utvecklingen och får samtidigt negativa effekter för hälsa, säkerhet och trygghet för stater, företag och konsumenter. Organiserade kriminella grupper spelar en allt viktigare roll i den här verksamheten och gör stora vinster på varumärkesförfalskning och piratkopiering.

Den här undersökningen har genomförts gemensamt av OECD och Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) för att ge beslutsfattare starka empiriska bevis för detta hot. Som framgår av rapporten från OECD–EUIPO 2016 *Trade in Counterfeit and Pirated Goods: Mapping the Economic Impact* motsvarade handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor upp till 2,5 procent av världshandeln 2013. Sett till enbart EU var den ännu större, och uppgick till 5 procent av importen.

Analysen 2016 visade också att parter som deltar i handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor tenderar att skicka dem via komplicerade handelsvägar. Som ett komplement till den analysen behandlar den här rapporten de förfalskade varornas ursprung per bransch och identifierar både de ekonomier som producerar varorna och de som fungerar som transitpunkter i handeln.

Analysen visar att Kina är den största producenten av varumärkesförfalskade varor i alla kategorier som har analyserats, medan Hongkong (Kina), Förenade Arabemiraten och Singapore är globala nav för handeln med varumärkesförfalskade varor. Dessutom visar analysen en mängd regionala och sektorsspecifika mönster.

Rapporten bygger på två lika viktiga problem. Det första problemet är hur brottsligheten och den olagliga handeln påverkar den goda samhällsstyrningen, allmänhetens säkerhet och rättssäkerheten. Det andra problemet är de negativa effekter som handeln med varumärkesförfalskningar får för rättighetsinnehavarnas legitima konkurrensfördel och därmed för innovation, sysselsättning och långsiktig ekonomisk tillväxt.

I OECD utfördes den här studien inom ramen för arbetsgruppen mot olaglig handel (TF-CIT) i högnivåforumet för risk som inriktar sig på evidensbaserad forskning och avancerad analys för att hjälpa beslutsfattare att kartlägga och förstå de sårbarheter i marknaden som den olagliga handeln utnyttjar och skapar.

Rapporten har utarbetats av Piotr Stryszowski, biträdande förste ekonom och Florence Mouradian, ekonom vid OECD:s direktorat för offentlig styrning och territoriell utveckling tillsammans med Michał Kazimierzak, ekonom vid Europeiska observatoriet avseende intrång i immateriella rättigheter inom EUIPO, under överinseende av Stéphane Jacobzone, rådgivare, OECD och Nathan Wajzman, chefekonom, EUIPO. Författarna vill tacka Peter Avery (OECD) för hans bidrag.

Författarna vill tacka OECD:s experter som bidragit med värdefulla kunskaper och insikter: Dominique Guellec, Przemysław Kowalski och Monika Sztajerowska. Författarna vill också tacka experter från OECD:s medlemsländer och deltagare i flera seminarier och workshoppar för deras värdefulla stöd. Ett särskilt tack går till Asrat Tesfayesus från Förenta staternas patent- och varumärkeskontor och till Nikolaus Thumm från Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum.

OECD:s sekretariat vill tacka Liv Gaunt, Fiona Hinchcliffe och Andrea Uhrhammer för deras stöd i det redaktionella arbetet och i produktionen.

Den kvantitativa forskningen i den här undersökningen utgick från en omfattande global databas över tullbeslag som tillhandahölls av Världstullorganisationen (WCO) och kompletterades med regionala uppgifter från Europeiska kommissionens generaldirektorat för skatter och tullar, Förenta staternas tull- och gränsskyddsbyrå samt immigrations- och tullmyndighet. Författarna är tacksamma för uppgifterna och det värdefulla stödet från dessa institutioner.

Sammanfattning

Handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor är ett världsomfattande fenomen som växer i omfattning. Globalisering, förenklade handelsprocedurer och immateriella rättigheters ökande ekonomiska betydelse har å ena sidan drivit på den ekonomiska tillväxten, men har å andra sidan också skapat nya möjligheter för kriminella nätverk att utöka sin verksamhet, vilket får allvarliga konsekvenser för ekonomin och samhället. Handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor undergräver också den goda samhällsstyrningen, rättssäkerheten och invånarnas förtroende för samhället och kan i slutändan hota den politiska stabiliteten.

De parter som deltar i handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor tenderar att skicka dem via komplicerade handelsvägar, med många mellanliggande punkter. Transitpunkterna används för att i) underlätta förfalskning av handlingar som döljer den ursprungliga avsändningsorten, ii) upprätta distributionscentraler för varumärkesförfalskade och piratkopierade varor och iii) packa eller märka om varor. Lokala brottsbekämpande myndigheter brukar dessutom i de flesta fall rikta in sig på import av varumärkesförfalskade varor, men varor under transitering ligger ofta inte inom deras befogenhet, vilket innebär att sannolikheten är mindre för att de konfiskeras.

I den här undersökningen granskar vi de komplicerade vägarna för den globala handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor. Det är viktigt att påpeka att en högre rapporterad andel tullbeslag och högre rapporterade beräkningar i fråga om källor för varumärkesförfalskningar (dvs. GTRIC-e-betygen) inte nödvändigtvis pekar på att ett land är en stor producent av varumärkesförfalskade varor. Analysen i den här undersökningen utgår från en uppsättning statistiska filter för att tydligare belysa de viktiga ursprungsländernas roll. Här visas de viktigaste producentekonomierna och transitpunkterna för tio stora sektorer som är särskilt sårbara för varumärkesförfalskning. Dessa sektorer omfattar en rad olika immaterialrättsintensiva handelsvaror, däribland snabbbrörliga konsumentvaror som livsmedel eller kosmetika och produkter för försäljning mellan företag, t.ex. reservdelar och datorchips. Sammanlagt motsvarade handeln med förfalskningar inom de här sektorerna 284 miljarder US-dollar 2013 (208 miljarder euro 2013), mer än halva den beräknade handeln med förfalskade varor.

I analysen framträder Folkrepubliken Kina (hädanefter kallad Kina) som den största producenten av varumärkesförfalskade varor i nio av de tio kategorier som analyserades. Dessutom är flera asiatiska länder, däribland Indien, Thailand, Turkiet, Malaysia, Pakistan och Vietnam, stora producenter i många sektorer, även om de inte alls är lika betydande som Kina. Turkiet verkar vara en viktig producent inom vissa sektorer – t.ex. lädervaror, livsmedel och kosmetika – som fraktas på väg till EU.

Uppgifterna visar flera viktiga transitpunkter för handeln med varumärkesförfalskningar, däribland Hongkong (Kina), Förenade Arabemiraten och Singapore, där det förekommer handel med varumärkesförfalskade varor i samtliga produktkategorier i analysen. Falsa varor anländer i stora kvantiteter i containrar och skickas sedan vidare i små paket med posten eller med budtjänster.

Dessutom finns det några viktiga regionala transitpunkter. Flera länder i Mellanöstern (t.ex. Förenade Arabemiraten, Saudiarabien och Jemen) är viktiga transitpunkter för sändningar av förfalskade varor till Afrika. Fyra transitpunkter – Albanien, Egypten, Marocko och Ukraina – är särskilt viktiga för omdistribuering av förfalskningar avsedda för EU. Slutligen är Panama en viktig transitpunkt för förfalskningar som är på väg till Förenta staterna.

Avslutningsvis visar uppgifterna att små sändningar och paket tenderar att dominera i många handelsvägar, vilket avspeglar de sjunkande kostnaderna för post- och budfrakt och den ökande betydelsen av internet och e-handel i den internationella handeln. Sändningar med färre än tio artiklar motsvarade i genomsnitt cirka 43 procent av alla sändningar.

Den här analysen kan ligga till grund för diskussioner inom enskilda länder eller på regional och global nivå för att besluta om åtgärder för att förhindra, minska eller avskräcka från handel med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor. Den kan göra det lättare att utforma mer skraddarsydda åtgärder för att stärka styrningsramarna för att bekämpa det här problemet. I rapporten efterlyses en mer ingående analys för att utveckla effektiva ramar för brottsbekämpning och styrning inom tre områden:

- Frihandelsområdenas roll vid omlastningar.
- Svårigheterna med att upptäcka små sändningar.

De ekonomiska förhållandena i ursprungsländerna, däribland det kvantitativa förhållandet mellan intensiteten i förfalskningsverksamheten och index för frihandel, kvalitet i samhällsstyrningen och integritet i den offentliga sektorn.